

KELELET

ELŐFIZETÉS ÁRA
Romániában

Egész évre	—	850
Félévre	—	480
Negyedévre	—	240
Egy hónapra	—	85
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lei		
Bukarestben	—	5.—

Csehszlovákiában

Egy hónapra	—	ck 35.—
Egy szám	—	1-50

1925 április 27 Hétfő

Cluj-Kolozsvár ★ VIII. évfolyam ★ 92 szám

5685. Ijar 3

Reakciós haladók, haladó reakciók

A békeidők csöndes tovaapergésében volt egy kiváltképp értékes kincsünk: a csodálkozás. Csodálkoztunk az új találmányokon, csodálatosnak találtuk, ha egy-egy alacsony sorsu ember magas polera emelkedett, csodálkoztunk a gyilkoson, akit a törvényszék esküdtbírái halálra ítélték, csodálkoztunk ellenzéki képviselők hősiesség magatartásán, akik szemébe merték vágni a kormánynak jogtalanságait.

Ma már elmúlt e naiv csodálkozás ideje, mert minden, amit borzalmasságnak és aljasságnak hittünk a békés évek tovaapergésében, olyan banálissá, mindennapivá vált, hogy szinte meg se tudnánk lenni már nélküle. Borzalmas és megszokott zürzavar terpeszkedik szét a világon, a konturok egymásba rohannak, az ellentétek néha egymásba olvadnak, hogy mint még szélsőségesebb ellentétek váljanak el újra egymástól.

Ha volna időnk és főleg elég naivitásunk a csodálkozásra, úgy legjobban a Hindenburg tábornok pacifista-szólamain csodálkoznánk el, a monarchista-imperialista mentalitás e vasba öntött héroszán, akinek lelkét öregségére annyira acélossá edzette a tapasztalás, hogy már a köztársasági eszmémet megértésére, sőt propagálására is hajlékonya formálódott.

Sulyos csalódás ez mindazok számára, akik a hőst a régi romantikus recipe szerint képelték el — megingathatatlanak, inkább halálba menőnek, mint megalkuvásra képesnek. Hindenburg ilyen romantikus elképzelésben él még ellenzéki szemében is, valóságos Carlyle-féle hőstípusként. Annál keserűbb a felelősség tehát, hogy a rettenthetetlen tábornok a valóságban olyan elaszticitásról tesz tanúságot, mint egy alkalmi politikus, mint egy parlamenti tribünre lendült ügyvéd.

A keserű az egészben az, hogy Hindenburg pacifizmusát, köztársasági érzelmét, békét szomjazó áhitatát talán ő maga sem hiszi el, legkevésbé pedig jobboldali párhivé. Alcás szavak ezek, melyeket minden bizonytalannal Hindenburg sem szívesen mond el. Az azonban, hogy nem szívesen mondja el őket, még nem menti fel a történelem ugynevezett itélőszéke előtt. Ezzel szemben tényként kell leszögezni, hogy a reakció hősei elaszticitásukkal csak a mai európai progresszió híveinek módszerét követik, akik, mialatt malaszttal teljes tirádákat zengenek demokráciáról, békéről, népuralomról, — a valóságban új imperializmusok, új igazságtalanságok, új elnyomatások bilincseit kovacsolják egyre szorosabbra. Boszorkányos körforgás ez. Pokoli színjátéka ez a felelősség-érzés, az ódiuvállalás mindig a másik félre való áttolásának.

A valuta-siberség mellett Európa ma egy új kereseti ágat is produkált: az eszmei siberiséget, mely, ha comme il fautnak is látszik, ha szennyét-piszkát diplomáciai és politikai szövegek aranyhímzésével borítják is, a valóságban nem különb mesterség a valuta-siberségnél. Sőt talán egy fokkal rosszabb, mert ennél nem nőre, kincse, palotákra megy csak a játék, hanem népek egzisztenciájára, százazrek, sőt milliók életére.

Szinte máról-holnapra mosódnak el a reakciós és haladó pártokat elválasztó eszmei és cselekedetbeli korlátok. A reakció — ha ez kedvez hatalmi kilátásainak — szívesen veszi át a progresszió leghaladottabb jelszavait, a haladók pedig — ha érdekeikről van szó — minden skrupulus nélkül alkalmazzák a reakció legreakciósabb módszereit. Reakciós haladók és haladó reakciók handabandájában szédül a népek és szenvedők feje. A legtisztább ítélet, a legfehérebb jóhiszeműség is felmondja a szolgálatot a szellemi és materiális túlekedés e szörnyű danse macabre-jának láttán.

Mert megölték a népekben a hitet, hiszékenységre és csakis hiszékenységre lett hajlamos. Nem a jövő, nem komoly fejlődés illúziója csalja többé az embereket a pártok zászlaja alá, hanem a hisztéria, színjáték és görögütés. Így történhetett meg, hogy ugyszólván minden átmenet nélkül az angol munkáskormány uralmát a konzervatívok vehették át — a tömegek jóvoltából, hogy a tegnap még életerős nacionalista blokk helyébe — talán éppen e blokk szavazói jóvoltából — a radikálisok kerülhettek uralomra, hogy Hindenburg, a császárság támasza, a német imperializmus hőse, úgy dobálózik a republikánus jelszavakkal, hogy az bármelyik szabadkőművesnek dic-

csőségére válnék. Mintha férfiakból rekrutálódott félvilági nőkké változott volna a világ, olyan eszmei bár-hangulat uralkodik szerte a világon.

Szavak, szavak, alcás szavak hangzanak a semmisségbe, melyek mögött minden van, csak valódi jószándék és őszinteség nincsen. Ilyen hangulatban köszönt be ma a német elnökválasztás napja. Talán Hindenburg győz, talán Marx. De vajjon jelent-e valamit, ha Marx győz, vagy Hindenburg? Aligha. A világ forog mindkét esetben tovább keserű levében, míg valami természetes erupció, vagy kataklizma nem csinál rendet a szörnyű felfordulásban.

(s. l.)

Angol döntőbíróra bízzák a román-német konfliktus elintézését

(Bucuresti-Bukarest, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rosenthal ügyvéd, aki a román kormány jogi szakértője volt a német-román konfliktus népszövetségi tárgyalásánál, ma visszaérkezett a fővárosba. Ma délután hosszabb kihallgatáson jelenik meg Ducánál és részletesen fog neki referálni az ügy állásáról.

Az „Adeverul” szerint a kormány hozzájárult ahhoz, hogy a német-román konfliktus elintézését angol döntőbíróra bízzák. A végleges döntést azonban a kisantant konferenciája után hozzák meg.

Románia semlegességet tanusít a bolgár eseményekkel szemben

Grasoff bukaresti bolgár követ Duca külügyminiszternél

Szófia, április 25. A kormány erélyes intézkedései következtében az ország ma már valamivel nyugodtabb. Az állam védelméről szóló törvényt minden vonalon a legszigoribban alkalmazzák. Ujabbán ismét számos letartóztatás történt. A vizsgálatot kiterjesztették az összeesküvők büntérsaira és a bűnpártolókra is, akik felett szintén katonai bíróság fog itélkezni. A tegnapi minisztertanács törvényjavaslatot készített arra vonatkozólag, hogy a merényletek által sujtott családtagok támogatására tízmillió leva hitelt szavazzanak meg. Vasárnap az egész országban gyásztisztiztetletet fognak tartani az áldozatok lelküdvéért.

London, apr. 25. A „Daily Mail” értesülése szerint a kisantant hajlandó beleegyezni abba, hogy a bolgár hadsereg létszámát mindaddig, amíg a kommunista mozgalmat el nem nyomják, hétezer emberrel felemeljék, de ragaszkodik ahhoz, hogy a mozgalom leverése

után ismét a békeszerződésben meghatározott főre csökkentésék.

Ugyancsak angol lapok jelentik, hogy Boris király vissza akarja hívni a Jugoszláviába menekült emigránsokat és állítólag már levelet is intézett az emigráció vezéréhez, Obowhoz, akit arra kért, lépjen be a kormányba. A levélre állítólag Atanazov felelt, aki tudomására adta a királynak, hogy az emigránsok hajlandók a kormányba belépni, de nem garantálják a Coburg-dinasztia megmaradását.

Bukarest, apr. 25. Grasoff bukaresti bolgár követ ma délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Duca és Hoti miniszterekkel. Grasoff ismertette a bulgáriai eseményeket és a román kormány jóakaratu támogatását kérte a Cankov-kormányal szemben. Duca kijelentette, hogy Románia minden körülmények között a legteljesebb semlegességet és objektivitást fogja tanusítani Bulgáriával szemben.

Sven Hedin üdvözlí Hindenburgot

A német extrónörökös bizonyosra veszi a tábornagy megválasztását

(Páris, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A német elnökválasztás izgalomba hozta a francia sajtót. A legtöbb lap külön tudósítót küldött ki Berlinbe, hogy a hangulatról és a választás esélyeiről tájékozódjanak. Az első jelentés tegnap futott be, nem kisebb embertől, mint Jules Sauerweintől, aki tudvalevőleg a „Matin” külpolitikai rovatvezetője. Sauerwein első tudósítása a következőképen hangzik:

„A német elnökválasztás a tradíció és az új szellem összeütközésének látszik. Kimenetele tulajdonképen nem is jelentős, mert tapasztalataim tanúsága szerint a német nép mindenképen ragaszkodik nemzeti hagyományaihoz. Bármilyen legyen is az elnökválasztás eredménye, Németország tovább is ki fog tartani amellet, hogy a békeszerződést megváltoztassák, keleti határát kiigazítsák, Ausztriát hozzácsatolják, gyarmatait visszanyerje és erős hadsereget szervezhessen. A kapitány neve nem fogja befolyásolni a hajó irányát. Franciaország tehát ne ringassa magát illúziókban. Nekem az a nézetem, ráknézve még előnyösebb volna, ha Németország az igazi zászlóalja alatt vitorlázna.”

Egy másik újságíró a német extrónörökössel folytatott beszélgetést. A trónörökös kijelentette, hogy Hindenburg megválasztása több, mint bizonyos. Az újságírónak arra a kérdésére, miért jelölték Hindenburgot Jarres helyére, azt válaszolta, hogy Hindenburg személye a monarchikus eszme megtestesülése és Németország vissza akar térni a monarchiához.

Érdekes, hogy még egy olyan progresszív tudós is mint Swen Hedin, Hindenburg megválasztása mellett foglal állást. A híres utazó táviratot intézett Hindenburghoz, amelyben megnyugtatta, nem igaz az, hogy a külföld kedvezőtlenül fogadja jelölését. „A tábornagy ur — írja Swen Hedin — a német nép jótulajdonosságainak megtestesítője.”

Budapestben betiltották a májusi felvonulást

Budapest, április 25. A belügyminiszter kijelentette, hogy a májusi politikai felvonulásokra nem ad engedélyt. A munkaszünet kérdésébe nem avatkozik, mert — mint mondotta — az, hogy valaki dolgozik, mindenkinek magánügye.

zárólag
OL
ri, merí ez
és kiadó!
amin nagyváradi
készül, szigoruan
rás szerint.
& HIENZ Cluj
elefon 1-18.

UVÉSZET
özeményei
k sorrendje megvál-
z elődők sorrendje
ombaton este ugyanis
nem a Pompadourban,
g fellépni. Az Ellsler
ra megváltott jegyek
adására. Belotte sze-
ni vendégként. Szent-
Böske második fel-
ta nem adott Arany-
e. yütt lép fel hosszú
egészségében Neményi
detett Papa keivence
Karácsonyi llyvel,
tán felnegy órákor az
va kerül színre mér-
szerepben Karácsonyi
a Sárival.
pése. Négy heti be-
g fellépni ismét Ne-
lőtt Aranymadár című
má-ik fő nti szerepet
vasárnap este két-
főszerepet először fogja

után. Még két elő-
klóssy Margit tiszte-
eső helyárrakkal, ifju-
Aranyemberét adják.
it, Brezovicsot pedig
szani. Poór Lili, K.
zók Aranka, Forgács
szó fogják az Arany-
i. Kedden este meg-
ását.

neti műsora
our (Pintér Böske első
ge után. Napibérlet 107

(Karácsonyi llyvel és
helyárrak, sorozat 178)
Operetts reprim, új sze-
vendéggjátékával. Nemé-
betegsége után. Napi-
zat 179)
ér Böske vendéggjátéká-
am, sorozat 180)
Margit tiszteletére, napi-
zat 181)

MÚSORA
t, április 25. A vas-
büntügyi dráma 7 fel-
zússal. Rendezte és
at, apr. 25. Könnyek
ünügyi dráma, 6 fel-
Putty, Paul Wegener.
t, április 25. Zigotto
m amerikai excentrikus
szerepben Zigoto.

„Rador” No 2398
utóda
uck
inand No 2.
a, harisnya, flanel,
nagyraktára.

Az amerikai sajtó Hindenburg ellen

(Newyork, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A sajtó ismét élénken foglalkozik a német választásokkal. A „Newyork Times“ többek között a következőket írja „Hindenburg megválasztását a külföld úgy tekintené, hogy ez az első sikeres támadás a német köztársaság ellen“. Későbbi fejtegetései során azt írja a newyorki lap, hogy a nemzetek általában azt tartják, hogy kivülálló ne avatkozzanak bele egy állam belügyeibe, mégis kétségtelen dolog, hogy Németország talpraállításához szükséges az azelőtti ellenségek jóakarata és elnézése. A külföldi kölcsönök fontosabbak Németországnak, mint az az elégtétel, amelyben elnöke megválasztásával részestül. Ez a megelégedés talajdonképen nem ér többet, mint egy gesztus.

A „Newyork Tribune“ hasonló hangnemben ír. Megállapítja ez a lap is, hogy a német választásnak a külföldet is ki kell elégitenie. Dawes egész tervezetének össze kell omolnia, hogyha az ahoz fűzött ígéreteket meggyöngíti vagy megsemmisíti egy férfinak a megválasztása, kinek olyan a multja, mint Hindenburgé.

Hannoveri jelentés szerint a jobboldali blokk kedden este tüntető felvonulást rendezett Hindenburg tiszteletére. Hindenburg megjelent lakásának erkélyén és néhány szóval köszönetet mondva az ünneplésért, a következőket mondotta:

— Az elnökválasztási küzdelem befejezéséhez közeledik. Hálásan köszönöm önöknek jóleső ragaszkodásukat. Ha megválasztanak, akkor ugyanugy, mint életemben már többször, becsületesen teljesíteni fogom kötelességemet, ha azonban nem választanak meg, akkor is arra fogok törekedni, hogy a német egységet megteremtsem és ehhez kérem a német nép osztatlan támogatását.

Milliók vámcsalások Zágrábban

Csomagolópapir helyett selyem és selyem helyett kenyérliszt

Zágráb, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A zágrábi fővámvivatalnál az utóbbi időben nagyarányú csalások nyomára akadtak, melyek milliókra menő kárt okoztak az államkincstárnak.

A napokban Zágrába érkezett Dimitrijevic Vasza fővámgazgató, hogy személyesen folytassa le a vizsgálatot, mivel sok ellenőrző közeg is megbízhatatlannak mutatkozott. Elsőnek Brajkovic vámközvetítőt érték tetten. A vámvivatalnál két csomag kézműárt deklarált, mint az „Adma“-cég tulajdonát. Véletlen folytán kiderült, hogy a szállítmány nem is az „Adma“-cégé és hogy nem kézműárt, hanem más postacsomagokat tartalmaz. Brajkovicstól erre megvonták a vámközvetítést és megindították ellene a bünygi eljárást.

Rövid idő múlva újabb visszaélésnek jött nyomára a vizsgálobizottság. Gvozdic Ede zágrábi kereskedő nevére szóló szállítólevéllel huszonhárom láda érkezett Zágrába. A ládák tartalma csomagolópapirnak volt deklaráva. Valami rendezési hiba történthetett azonban a csalog részéről, mert az áruért nem jelentkezett senki. Értesítették tehát a szállítmányról a Gvozdic céget, mely azonban a legnagyobb meglepetésre kijelentette, hogy az áru nem az övé és nem is vár vasúti szállítmányt.

Közben a „Tabex“ szállítási vállalat egyik tisztviselője, Mátics Szvetozár benyújtotta már a vámvivatalnak, melyen a vámvivatal láttamozó pecsétje és két tisztviselő aláírása szerepelt. Mikor Mátics megtudta, hogy Gvozdic letagadta az árut, nyomtalanul eltűnt Zágrábról. A ládákat most hatóságilag kinyitották s ekkor kiderült, hogy nyolc ládában tényleg csomagolópapir van, míg a többi sok millió értékű selyemárt tartalmaz. A tetteseket nem sikerült kinyomozni, mert Mátics külföldre szökött, a két vámtisztviselő pedig hamisítványának minősítette aláírását.

Hétfőn akadtak a harmadik nagy vámcsalás nyomára. Ausztriából öt nagy bála áru érkezett Schei Lázár itteni kereskedő címére. A ládákban az Albahari vámközvetítőség deklarációja szerint selyem-áru volt. Mikor a címzettet értesítették az áru megjövételéről, ez kijelentette, hogy visszaküldi, mert tuldrága neki. Mivel a fuvar költségeket megfizette, az árut vissza is küldték Ausztriába.

A határállomáson, Mariborban azonban gyanusnak tűnt fel a szállítmány egy vámközvegnak, aki kinyitotta a bálákat s nagy meglepetésére a selyem

helyett kenyérlisztet talált bennük. Valaki kicserélte tehát a selymet a lisztrel s a drága portéka vámentesen maradt az országban, miáltal az állam 740.000 dináros kárt szenvedett. A rögtön megindított nyomozás mindazideig nem tudta megállapítani, hogy hol történt az árukicserélés.

Vendégségben a gzazai araboknál

Ahogy a az arab-zsidó ellenségeskedés valóságban fest. Az arab nők helyzete. Falusi kulturintézmények

(Tel-Aviv, április hó. Az Uj Kelet alkalmi tudósítójától.) A tel-avivi operában a tizedik darabot adták: Sámson és Delilát. A zsfolt ház felvonások után orkászertü heddad kiáltással ünnepelte a művészeket, ünnepelte a héber nyelvet, mely szövegkiejtésben dallamos, mint az olaszul, ünnepelte a zenekar kiváló dirigensét Golinkin karnagyot, aki a szó teljes értelmében semmiből fejlesztette ki a zsidó kultúrában vetett erős hitével Palesztina zenekultúráját. Az opera a tizedik premiernek, — amely a fejlődésnek azt a fokát jelenti, ahol az együttes sok keserves, de bizakodó munka után a kezdet nehézségeit már a háta mögött látja és előtte már csak dicsőség és megértés — szándékosan választotta a „Sámson és Delilát“.

„Sámson és Delila“ egész meséje Erec Jiszroelben játszódik le és az embert a boldogságnak abszolút tudatával tölti el, hogy másnap — ha akarja — Tel-Avivből vasuton egy óra alatt ott lehet azon a csodás vidéken, ahol Sámson ösünk szeretett a zsidó szívnek mindenben bizó vad szerelmével, ahol a zsidó erő parancsolt tiszteletet a többi népek között a zsidó nemzetnek, ahol az ármányos Nő győzedelmeskedett az ő egér-erejével az oroszlan szemben.

(A legendás vidék)

Sámsonnak nem lehet nehéz számár-állkapcsot kapni, hogy agyonüsse a harminc filiszteust, mert még ma is találna számár- vagy teve-állkapcsot tucatszámra, ha véletlenül ma támadná meg a filiszteusok. Nahal Szorek és közvetlen vidékét arabok lakták és részben lakják ma is. Az arab pedig, ha tevéje vagy szamara felmondja gazdájának az évtizedes szolgálatot és lelkét sokat sanyargatott testéből Allah-nak ajánlja, lenyuzza a bőrét és kiteszi az utra. Majd elviszik a sakálok. A csontvázak pedig ott diszelegnek egymás hegyén, hátán, mintha a rettenetes Sámsonnak akarnának monumentumot képezni az oroszlanzésttépés és a csontvázal száraz ellen vivot dicsőséges harcok emlékére.

Nahal Szorek, arabul Vadi Sara, egyetlen hűbérura és parancsolója Juad effendi volt, aki a Nahal Szorek legszebb hegyén levő kastélyban lakott öt feleségével.

(„Milliók egy miatt“)

Onnan kormányozta a vidék fellah és beudin szolgatömegét. Ameddig a szem ellátott, ő parancsolt és neki hódolt a több ezer arab. Természetesen ez a hódolat nemcsak azt jelentette, hogy mikor messziről jött, hétszer hajtott térdet minden férfi és nő és arab szokás szerint ajakához, fejéhez és szívéhez érintett kezével jelezte, hogy Juad effendi uralkodik szív és fej, élet és halál fölött, hanem bizony minden héten bizonyos munkanap fölött is az effendi rendelkezik. Az egyébként kényelmet és könnyű munkát szerető arabok izzadtak hajnaltól estig, látástól vakulásig, mert az effendi egy szemintésére súlyos korbácsütéseket kap az „amerikázó“ arab.

(Zsidók megszüntetik a szenvedést)

Juad effendi a zsidókat sem nagyon kedvelte. Messziről el is kerülték még a vidékét is a véletlenségből arra a vidékre vetődött ekroniak, vagy röchobotiak. Azonban kint, hogy az effendi sem megközelíthetetlen, különösen, ha zsidó pénzről van szó. Bulgáriai zsidók megvették Juad effendi birodalmát súlyos összegekért és az effendi mind az öt feleségével Egyiptomba költözött. Ott esetleg tizszer akkora földet és tizannyi rabszolgát vett vele, vagy elmulatta Cairóban az egész vagyonát. Könnyű neki. Ha egy piasztere sem marad, akkor is van öt felesége, akik egyenként megérnek 4—500 fontot. Bármikor eladhatja őket.

Az arabok föllélegzettek, mikor a kényur átadta birtokát a zsidóknak. Boldogan várták

A vizsgálobizottságnak az a feltevése, hogy a vámvivatal személynzetében is vannak olyanok, akik a vámcsalóknak a kezére járnak. Két tisztviselő ellen már meg is indult a bünygi eljárás és hír szerint az egész zágrábi vámvivatal tisztviselőkarát kicserélik.

felszabadítókat és a szolgaság alul való megszabadulás igaz örömevel üdvözölték őket.

(Arab-zsidó barátság)

A nahalszoreki kastélyba beköltözött két kvuca. Bulgáriai, csehszlovákiai, jugoszláviai és erdélyi fiúk. És megkezdődött a földön a zsidó kezek munkája. Az arabok a földet faekével, mintegy öt centiméterre szántják föl és ha dudván és gyomon kívül valami termést is hoz, meg vannak elégedve. Zsidó munkások araboktól vásárolt földet traktorral szántják 80 centiméter mélyen és a jeruzsálemi egyetem kémiai laboratóriumában vegyelmezett földhöz épen olyan anyagot adnak, amilyent az megkövetel. Így lesz évezredek óta műveletlen földből két év alatt Kanaán.

Az arabok a zsidók iránt a fanatikus keleti szív szimpátiájával viseltetnek. A zsidó chalucot már messziről „salom“-mal üdvözlik, aki szívélyesen viszonzza a romantikus kelet szívből fakadó szép köszöntésével:

Salom uvracha.

Béke és áldás. Csakis béke és áldás lehet a sémita testvérenek barátkozásának gyümölcse. Nincs talaja a falusi arabság egyszerű lelkében a kevés számú keresztény arab agitációjának. A mohamedán arab sokkal inkább megérti a hazát építő zsidókat, mint a gyűlöletet hirdető renegát fajtestvéreit.

(Egy arab faluban)

Nahal Szorek mellett, töle egy félóra gyaloglásra fekszik Gzaza, egy ezeröt száz lelket számláló szintiszta arab falu. Szintiszta jelző arra vonatkozik, hogy csak arabok lakják. Egyébként nyugodt lelkiismerettel a faluról ezt elmondani nem lehetne. Gzaza bibliai nevezetességű hely. Delila itt szötte gonosz tervét a filiszteusokkal Sámson ellen.

Ebből a faluból, a falu sómére, küldöttségben két öreg arabbal, meghívta a legközelebbi szombatra a nahalszoreki Kvuca tagjait Gzazába vendégségbe. Örömtükben félig táncolva mennek haza, vinni a jó hírt: a Kvuca elfogadta a meghívást.

Szombaton ismét megjelenik az arab sómér és elvezeti az erős munkában megerősödött új Sámsonokat Gzazába, a rabszolgaságból megszabadult boldog arabok falujába. Az öreg arab minden követ ismer, minden rögnek tudja a legendáját.

— Itt ez a domb harminc filiszteus sirja, akiket valami nagyon erős zsidó ütött agyon.

— Ez meg itt Mohamed köve, amelyen ült a nagy próféta — Allah fogadja az örök élők közé — mikor Mekkából szaladt.

Hogy megférnek ezek a legendák, emlékek egymás mellett. Mintha épen azt szimbólizálnák, hogy mennyire nyugodtan dolgozhatnak majd a kisebbségek egymás mellett és a zsidó nép mellett a zsidók országában.

Gzaza papja, birája, jegyzője egyszemélyben egy öreg sejk, előnkbe jön, hogy üdvözöljön a falu nevében, mely talán most lát először volt európai embereket.

(A nők helyzete az arab falun)

Ahogy a faluba beérkezünk, az egész falu apraja-nagyja kijön az utcára megbámulni a magas vendégeket. Természetesen a nők is kíváncsiak és fekete fátyollal betakart szemüket csak úgy megszerztetik az izmos chalucokra. De nem sokáig: Az öreg sejk, amint észrevette őket rájuk ordított:

Takarodjatok, nem szégyenlitek magatokat ti utolsó teremtményei Allahnak. És hogy nagyobb nyomatókat adjon szavainak, köpött is egyet feléjük.

Az araboknál az asszonyoknak állatsorsuk van. Tizenkét-tizennégy éves korában eladja az apja valakinak, akinek attól a naptól kezdve háziállatjává válik.

Elfoglalja rangját megillető helyét feleség-társai között és dolgozik reggeltől-estig, hogy kiérdemelje az ételt és ledolgozza a pénzt, amibe urának került.

Ha egy arab sétálni megy, ő megy elől szamarán fiával, vagy fiaival és pár lépésre mögöttük az anya leányával. Az arab leül az alacsony székre és a feleségei a lábai elé a földre.

A feleségek több fiugyermekre Lehet, hogy szonyok, hogy a nőket és értéket

A sejk, miután sem történt volna

Ez az egyetlen mohamedán templom. Tele szobor persza-szobor sejk cédrus-asztal

A templom tanulója van. Min lába, amely id könyvét, abszolvt emére.

Több mutogat a falu határáig, a séget kíván az ennak, kívánja, hogy vetését ne perzse kívánva a sejkne meghívja a kvuca

Óvatosan kell jókivánságokkal merős vezetőnk jókivánság súlyos

Miután a sejk kvuca vendégei indultunk Nahal szemén látszott, opera „Sámson és Delila“

látni, hogy a vidéken milyen zsidók és dolgozó

És a nótás integető sejknek

Salom uvracha

Zsidó

— Szabó Imre

Üditő könyv Irója nem probléma és gondolkodó író gyűjteménye ez a specifikus zsidó hozzáadás nélkül tásat az író élmévek sodrában tiszta nélkül való élet ezeken az elbeszélésekben min ez a klasszikus ez a közvetlenség tára, de ezzel a klasszikusan bánik, tudja adni.

Szabó Imre érvényesül alakjai elhatározással ve emlékeztet csak zsidó élet millióitól áthatott egytikára, de azért szemmel látja a vidéki életet Annnyira megboos Imre, hogy humornem látja tulsá nagy öröme nek solyogni, ezért t soknak minden b fölött.

Nagyon érdekesnek az, hogy Éles, szinte gra hogy a hősei ményvel adja meg szempontból egy hogy a természetében gyönyörködő cipálja. Az Ipo szüzsies tisztaság vonzalom fűzi a hangulatokhoz, m séséggel vetíti az

Szabó Imre falu, a kisváros percre sem tagad Imre — mint n és látó ember, a

A feleségek között az a rangelső, akinek a legtöbb fiúgyermek van.

Lehet, hogy Európában ösztönösen érzik az aszszonyok, hogy milyen állatsorban kezelik az arabok a nőket és érték állnak bosszút rajtuk, férfiakon...

(Arab kulturintézmények)

A sejk, miután szétkergette a nőket, mintha mi sem történt volna, magyaráz tovább.

Ez az egyetlen kőház a templom. Oda csak mohamedánok szabad belépni. Kivülről látszik, hogy a szegény falu nagy áldozatokat hozott a templomért. Tele van a fala és padlója szebbnél-szebb perzsa-szőnyegekkkel, aranycsattos kórán a sejk cédrus-asztalán.

A templommal szemben van az iskola. Nyolcvan tanulója van. Minden gyermek két évig jár iskolába, amely idő alatt, ha rongyosra szakítja a könyvét, abszolvál és beiratkozik az Élet egyetemére.

Több mutogatnivaló nem lévén, a sejk kikiser a falu határáig, ahol vezetők, miután erőt, egészséget kíván az egész falu tevé- és szamárcsordájának, kívánja, hogy senki háza ne égjen le és senki vetését ne perzselje el a nap, végül hosszú életet kívánva a sejknek a falu vezetését a jövő hétre meghívja a kvucára.

Óvatosan kell az ilyen arab bucsuzkodásnál a jókívánságokkal bánni, — mondja a helyzettel ismerős vezetők — mert a feleségekre vonatkozó jókívánság súlyos sértésszámba megy.

Miután a sejk megígérte, hogy a jövő héten a kvuca vendégei lesznek, héber énekesző mellett elindultunk Nahal Sorekbe. Mindenünk ragyogó szemem látszott, hogy milyen jól esett a tel-avivi opera „Samsón és Delila“ jubiláris premierje után látni, hogy a legendától terhes, csodásan szép vidéken milyen békességben élnek dolgozó szabad zsidók és dolgozó szabad arabok...

És a nótás zsidótársaság még visszakiált az integető sejknek héberül:

Salom uvracha... Rosenfeld Sándor.

Zsidó komédiások

— Szabó Imre új novellás könyve —

Üdítő könyv a Szabó Imre új novelláskönyve. Írója nem probléma kereső ember, de szívével látó és gondolkodó íróegénység. Könnyed és színes írások gyűjteménye ez a novelláskönyv, melyben az élet, a specifikus zsidó élet hangjai minden romantikus hozzáadás nélkül szólalnak meg. Alakjainak realitását az író élménye adja meg, mely az elmuló évek sodrában tiszta lírává nemesedett. Bölcselkedés nélkül való életbölcsesség nemes sugaraí ömlenek el ezeken az elbeszéléseken. A mai analízáló művek tömkelegében mindenesetre nagyon megbecsülendő ez a klasszikus hagyományokat követő írásmódor, ez a közvetlenség, mely kevés színt rak fel a palettára, de ezzel a kevéssel olyan fölénytel, olyan plasztikusban bánik, hogy mindig a valóság illúzióját tudja adni.

Szabó Imre zsidósága olyan magától értetődően érvényesül alakjain át, mint kevés írónál, akik eleve elhatározással vetik rá magukat a zsidó témákra. Emlekezetét csaknem teljes egészében a vallásos zsidó élet miliője foglalja le. Meleg emberi szeretettől áthatott egyénisége képtelenné teszi őt a kritikára, de azért nemes elfogultságon át is éles szemmel látja meg a felvidéki zsidó családok életét, a vidéki élet szokássá merevült korlátoltságait. Annnyira megbocsájtó, annyira szelid egyéniség Szabó Imre, hogy humoristává kellett lennie. Az életet nem látja tulságosan tragikusnak, de tulságosan nagy örömmel sem. Ezért tud olyan finoman mosolyogni, ezért tud olyan fölényesen elsiklani a másoknak minden bizonytal fejfájást okozó problémák fölött.

Nagyon érdekes vonása Szabó Imre írásművészetének az, hogy óvatosan elkerüli a detaillokat. Éles, szinte grafikai élességű vonásokkal rögzít, hogy a hősei életkörülményeiből adódó cselekménnyel adja meg karakterét mondanivalóinak. Zsidó szempontból egyik legkiemelkedőbb tulajdonsága, hogy a természet színeit a látó és látása tisztaságában gyönyörködő ember közvetlenségével apperceptálja. Az Ipoly-vidék, local-coloritját a maga szűzies tisztaságában adja vissza. Meleg, bensőséges vonzalom fűzi a berekhez, folyóhoz, a bukolikus hangulatokhoz, melyeknek színet-ízét harmatos frissességű vetíti az olvasó szeméi elé.

Szabó Imre írói egyéniségéhez legközelebb a falu, a kisváros esik. Hozzájuk való vonalmát percérre sem tagadja meg. Érthető ez, hiszen Szabó Imre — mint mondtam — a szívével gondolkodó és látó ember, aki a szent egyszerűség embereiben

épen az egyszerűségüket szeríti és becsüli meg, szemben a város raffinált kulturájú fiaival, akiknek életét a lefokozott ösztönélet, a tultengő értelem, a számítás jellemzi.

Ezek a nagyvárosi emberek csak zavarnák az író elmerengésre hajló kedélyét, mesemondásra hajlamos fantáziáját.

Humorának melegsége legközvetlenebbül „Don Plinius“ című novellájában érvényesül. Megbocsájtó, gyöngéd szívének jósága „Egon hercege-t“, ezt a a vidéki csirkefogót is hangulatos derüvel vonja be. Ebben a novellában milórajza is élesebb, mint általában többi írásaiban. A tragikum magaslatáig „Góliát“ című novellájában emelkedik, de még a

Bratianu Vintila Newyorkba utazik

(Bucuresti-Bukarest, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „Adeverul“ szerint Bratianu Vintila már a közeli napokban Newyorkba utazik, hogy egy ottani pénzcsoporthal tárgyalásokat folytasson. Illetékes helyen azt a kijelentést tették, hogy Bratianu nem kölcsönért megy, hanem meg akarja nyerni az amerikai tőke hozzájárulását a kommerciálizált vállalatokhoz.

Végetért a csekapör

Három halálos ítélet. Hetvenháromévl fegyház. Mit akartak a kommunisták Németországban?

(Lipcsé, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megirtuk, hogy az állami törvényszék előtt lefolyt Cseka-pörben a bíróság három halálos ítéletet hozott. A rövid távirati tudósítást most részletekkel egészíthetjük ki.

Elítélték Neumann halálra, nyolcévi fegyházra és száz aranyárnyal pénzbüntetésre. Ugyancsak halálra ítélték Poegert, ezenfelül hétévi fegyházra és ötszáz aranyárnyal pénzbüntetésre. A harmadik halálra ítélték Skoblewsky, aki ugyanugy, mint társai abban az esetben, ha a halálos ítéletet kegyelmi uton elengedik, tizenkétévi fegyházra kell leülnie és ötszáz aranyárnyal pénzbüntetésre kell fizetnie. A három elítéltet, amennyiben kegyelmet gyakorolná velük az államfő, büntetésük kitöltése után kiutasítják a birodalom területéről.

A többiek ítélete így hangzik: Margies tizenötévi fegyházra, ötszáz aranyárnyal pénzbüntetésre, tízévi hivatalvesztést és rendőri felügyelet alá helyezést kapott büntetésül. Szont tizenegyévi fegyházra és ötszáz aranyárnyal pénzbüntetésre ítélték, Königet öt és félévi fegyházra és háromszáz aranyárnyal pénzbüntetésre. Dienert öt évre és egy hónapra fegyházra és háromszáz aranyárnyal pénzbüntetésre, Meust háromévi fegyházra és háromszáz aranyárnyal pénzbüntetésre, Mörenert egyévi és kilenc hónapi fegyházra és kétszáz aranyárnyal pénzbüntetésre, Mayert hatévi fegyházra és ötszáz aranyárnyal pénzbüntetésre.

Az ítélet indokolása kimondja, hogy a kommunista internacionálé, amely Oroszországban székel,

L. S. Amery angol gyarmatügyi miniszter Jeruzsálemben

Politikai konferenciák zsidókkal és arabokkal. A zsidóság a nemzetközi jog, nem pedig a megtűrttség alapján él Palesztinában

(Jeruzsálem, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megirtuk, hogy L. S. Amery és Sir Samuel Hoare angol miniszterek Bagdad-felé jövet Jeruzsálembé érkeztek. A két angol államférfit Sir Herbert Samuel kormányzó fogadta és őket ott-létük ideje alatt vendégül is látta.

E hó 16-ikán Amery gyarmatügyi miniszter elnökle alatt a kormányzósági épületben politikai konferenciát tartottak. A miniszter Samuel kormányzó jelenlétében fogadta külön a zsidó lakosság reprezentánsait és külön az arab pártok vezetőit. A konferenciák célja volt egyfelől, hogy a gyarmatügyi miniszter a két nemzetiség kívánságait megismerje és a megismerés alapján további tárgyalásokat folytasson. Tegnap délelőtt Amery miniszternél megjelent egy küldöttség, amelynek tagjai a szélső arab nacionalisták táborából kerültek ki. Ezek előtt a miniszter kijelentette, hogy az angol kormány nem kíván kooperálni az arabokkal, hanem bevárja az arabok részéről történő kezdeményező lépéseket. A miniszter hangsúlyozta, hogy a kormány a népszövetségi mandátumban lefektetett politikai irányelvekhez változatlanul ragaszkodik.

Amery miniszter fogadta később a sajtó képviselőit is, aki előtt terjedelmesebb nyilatkozatot tett. Mindenekelőtt örömeinek adott kifejezést a Scopus-hegyen lezajlott szép egyetemi ünnepség fölött, majd kijelentette, hogy Anglia mandátumpolitikája, amelyet a három, különböző angol pár-

lélkiismeret gyötrődő poklába is a mosoly halvány virágszirmait hiúti el. Legmélyebb, legművészebb írása a „Művészlelkek“ című. Ebben a novellájában a legmagasabb, legégyetemesebb emberi szempontokig emelkedik. A nyomorúság és szenvedés mélységeiben két árva lélek szomorúsága lágyan ölelkezik össze, mint lelkek láthatatlan csókjában a vágyak.

Jelentős, komoly irodalmi esemény az erdélyi zsidó irodalmában Szabó Imre új novelláskönyve, mely külső kiállításban is vetekszik a legelőkelőbb kiállítású könyvekkel. A könyvet a Kadima-nyomda adta ki és megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában is.

Salamon László

minden tagozata, tehát a német kommunista párt számára is kötelező utasításokat ad. Az internacionálé célja a fennálló kormány megdöntése és helyettesítésük orosz mintára való tanácskormányok kikiáltása. Ezt kellett volna Németországban is végrehajtani.

1923. decemberében a német kommunista párt a kommunista internacionálé utasítására és saját kezdeményezéséből is megkezdte a német kormány megdöntésére szolgáló előmunkálatokat. A kommunisták ebben az időben különböző szervezeteket teremtettek és ez a szervezés katonai mintára történt. A moszkvai forradalmi komité utasítására Németország minden kerületében forradalmi bizottságok alakultak, amelyeket idegen valutával támogattak, leginkább dollárokkal, amik Oroszországból származtak.

A berlini orosz követségen a kommunista párttal és a forradalmi bizottságok központjával megbeszélések történtek. A megbeszéléseken dolgozták ki a mozgósítási terveket, a forradalomra való pártparancsokat, felhívásokat. Ugyanitt készítették el azokat a katonai térképeket, amelyeket a városok közhivatalainak megostromlásánál használtak volna. Egyidőben pedig orosz mintára megszervezték az orosz csekát is.

A vádirat tényállásait maguk a vádlottak, akik között a német kommunista párt több kimagasló tagja volt, maguk is megerősítették. Ezenfelül a törvényszék is beszerzett sok olyan adatot amelyeknek bizonyító erejük volt.

tokból alakult és egymást követő kormány és a népszövetség is helyben hagyott, változatlanul fennáll. Az 1917-es Balfour-deklarációt az akkori külügyminiszter, Winston Churchill, mint felelős külügyminiszter autentikus módon magyarázta és e megnyilatkozásában megállapította, hogy a palesztinai zsidóság a nemzetközi jog alapján, nem pedig a megtűrttség alapján él. Együttal azonban biztosította az arabokat is afelől, hogy nyelvi és kulturális érdekeiket semmiképpen sem fogják háttérbe szorítani.

— Fájdalom, — folytatta Amery miniszter — az arabok ignorálják ezt a felelős helyről tett kijelentést, épúgy, mint ahogy vezetőik nem akarnak képviselőket küldeni a törvényhozásba. A brit kormánynak nem áll módjában új javaslatokat tenni. Az angol politika célja az egész ország jóléte, nem pedig a lakosság egyes rétegei boldogítása. A damaszkiusi eset mindenesetre sajnálatraméltó volt, annál örvedetesebb azonban az a tény, hogy lord Balfour Palesztina arabjai udvariasan és tiszteltelteljesen fogadták. Egyáltalában kívánatos lenne, hogy a nagy gazdasági haladással szemben a politikai differenciák eltörpüljenek. Az ország fejlődése mély benyomást tett minden megértő emberre. Fájdalom, ugylátszik, az országban még ezt nem méltányolták eléggé.

* A villanymizéria legyengített áramával nappali fényt ad a Tungstram-izzólámpa.

A Lómán Akkó közleményei

A Lómán Akkó (Cluj, str. Radu 9.) a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

1. „B. csoportbelieknek“ már csak 40 parcellát bocsátunk rendelkezésére az eddigi, dunamontenti 36 fontos áron. Az ezutáni árak a saját hatáskörünkbe tartozó munkálatokra vonatkozó tervek kidolgozása után egy későbbi időpontban lesznek megállapítva.

2. Az „A csoportbeli“ jegyzőket felkérjük, hogy, ha a befizetést és a parcellakiválasztást nem személyesen (mint eddigé — nagyon helyesen — több nagyobb város egységesen, egy beküldött megbízott útján, cselekedte), hanem postán akarják eszközölni, egy-egy parcellára legalább öt számot jelöljenek meg, mert a kiválasztások most már oly tömegesen történnek, hogy csak így van esélyesség egy-egy szabad parcellára akadni.

3. Mindazok, kik a homokterületen választanak parcellát, a jegyzési íven az aláírás fölé be kell, hogy írják: „Tudomásul veszem, hogy a palesztinai kormány a homokterületet esetleg örökbérlésben adja át.“ A homokon lévő bruttó kettő dunamos parcellák jegyzésénél a jegyzési ívbe „A csoport“-beli jegyzőknél egy dunam árául 18 font, „B csoport“-beli jegyzőknél 54 font irandó be. Befizetendő a parcella kiválasztásakor „A csoportbeliek“ részéről 6 font, „B csoportbelieknél“ pedig 18 font, mintha három dunamos parcelláról volna szó.

Ady párisi noteszkönyvéből

Budapesten most jelent meg Ady párisi noteszkönyve. Ezeket a feljegyzéseket Ady magának írta 1904-ben Kritikai ismertetésére legközelebbi számunkban visszatérünk.

A szocializmus itt van: már mindenütt a közepszerűségek és a tömegzés emberei uralkodnak.

A boldog népeknek nincs történetük.

A német ember minékünk szinte hihetetlenül alacsony régiókban keresi és fogadja az illuziókat.

Ha husz frankja van az embernek és abból csak tizenkilencet kell kiadni: gazdagság; ha száz s százegyre van szükség: nyomor.

Az ember mindig reakcionárius valakinek.

Egy hegycsúcsra jutott intellektus keresztül emelkedik mindazokon a magasságokon, amelyeket a körülötte élő embertípusok képviselnek.

A szocialisták titokban félnek a feminizmustól, mert az a burzsoáziát erősítené meg. Marhák a polgárok, hogy a nők mozgalmát mesterségesen nem ápolják.

Nagy morális erő kell korunkban ahhoz, hogy valaki haszon nélkül igazat mondjon.

Ne bántsátok a legendákat, csak azokat tudjuk bizonyosan.

Köztársaságban ezer kis despotizmus lel könynyebben melegágyat.

Némelyikünk gyerekkorában kicacagja magát s aztán sose kacag többet.

Korzikából került Napoleon s a legszebb luxus-szamarak.

Verset írni a legszebb, legszomorubb, legnehezebb és legszegényebb dolog a világon.

A vérbeli, az igazi magyar talentum olyan, mint a Szilágyi Dezső volt. Hencegő, óriási, de improduktív.

Automobilban ülnek emberek, akik ma is a középkorban gondolkodnak.

A magyar zsentlmén szereti az angolt, mert az angol is rendszerint távol van a gondolatoktól.

A szerelem sose lehet vad és véresen végzetes azokra, kik az ideák emberei. Ők a szerelmet sem tekintik és érzik realitásnak. A rettenetes végű szerelmek olcsó, anyagias embereké.

Az öregek emlékezése: az álmodás egy módja.

A művészi alkotások halottak. Életre akkor kapnak, amikor egy hozzájuk méltó kritika rájuk lehel.

Az ember nagyon igazságtalan önmagához, mikor másokat különbeknek tart.

Magyarország a kultura gaminja.

A kereskedők megjelentek a királyi palotában

Ujabb izgalmas gyűlés volt a Dáclában

(Bukaresti-Bukarest, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap a kereskedők ismét kongresszusra ültek össze a Dacia nagytermében. A hangulat rendkívül izgatott volt. Elhatározták, hogy minden elképzelhető eszközzel a végéig harcolnak jogaik kivívása érdekében. Ma ismét összeülnek a kereskedők, hogy megbeszéljék a szükséges teendőket.

A tegnapi kongresszus határozata alapján ma délelőtt Constantin Macave és Areanopol megjelentek a királyi palotában és Hiotu udvari miniszternek memorandumot nyújtottak

Hol fogunk nyaralni

A jugoszláv és olasz tengerpart a legolcsóbb. Németország megfizethetetlen. Mibe kerülnek az erdélyi fürdőhelyek

(Cluj-Kolozsvár, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A közép-európai fürdők legtöbbje már megállapította árait erre a szezonra. Általában úgy látszik, az árak nem sokat változtak tavaly óta, Ausztriában ezidén is a régi árakat fogják fizetni, az olasz fürdőhelyek olcsóbbak lettek, Csehszlovákia valamivel megrágult, legnagyobb mértékben az erdélyi fürdőkben jelentkezik a drágaság. Az utazási könnyebbségek, amelyeket az idei szezonra beigérték, még mindig nem valósultak meg. Utlevél és vízum ma is mindenüvé szükséges, csupán a vasuti kérvény az, amelyet egyes államok a fürdőlátogatóknak biztosítottak.

Ausztriában az átlagos penzió-árak 150—200 ezer koronát (450—550 lej) tesznek ki. A bécsi „Mitella“ nyaralási ügynökség azonban a szegényebborsók részére egészen olcsó árakat állapított meg. Így például az Ausseeben, továbbá a Milstätter-tó mellett egymillió-másfél-millió koronáért (3000—5000 lejért) lehet egy hónapig nyaralni. Ischl naponta 100—150.000 koronába (300—500 lejbe) kerül. Rendkívül olcsók a Wörthersee mellett lévő nyaralóhelyek, így például Mariawörth, Reifnitz, ahol napi 70—80.000 koronáért (200—300 lejért) lehet előszezonban, májusban, júniusban üdülni. Gleichenberg aránylag szintén elég olcsó: 100—200 ezer korona (300—600 lej). Baden és Semmering ezuttal is a legdrágábbak. 200—300.000 koronán alul (tehát körülbelül 1000 lej naponta) nem lehet kijönni. A szanatóriumi árakat ebben a szezonban is Maria-Grün irányítja, ahol napi teljes ellátásért, orvosi kezeléssel együtt, 190.000 koronát (600 lej) kérnek.

Csehszlovákiában az átlagos fürdőár naponta 100 cseh korona (600 lej). Az előszezonban azonban olcsóbbak, így például Franzensbad májusban és júniusban 60 korona, Marienbad és Karlsbad 70—80 korona. A tátrai szanatóriumok 75—100 koronában állapították meg a napi penziót. A kisebb fürdőhelyek, mint Bártfa, Pöstyén 50—75 koronába kerülnek. A csehszlovák kormány 50 százalékos utazási- és vízumkedvezményt ad a külföldi fürdőlátogatóknak.

Olaszország rendkívül csábító az olcsóságával. Abbázia, amely ma is vezető fürdőhely,

A szépség börtöne egy okos nőnek.

Soha egy férfi nem lesz képes megérteni egy nőt. Örökre egy átvilághitlatlan sötét birodalom áll közöttük: a nemek különbsége. Egy kicsit bajos dolog lesz az emancipáció.

Lehet-e irigyelni azokat a férfiakat, akik lesnek azokra a pillanatokra, melyben a nő elbukhat? Nekik szól-e e pillanat?

Mind bolondok vagyunk mai emberek, de egyikünk fejében sok, a másikéban kevés idea kavardik össze. Ez a különbség. C'est tout.

A magyar zsidó strébereket a fene eszi dühökben, hogy olyan jó eszközt az érvényesítésre, mint az antiszemitaság, ők nem érvényesíthetnek.

át, amelyben feltárják a kereskedők panaszait. A memorandum arra kéri az uralkodót, hogy legyen tekintettel a kereskedők válságos helyzetére és adja meg nekik azt a segítséget, amit Tancred Constantinescu és Marzescu már hónapokkal ezelőtt megígért. A memorandumot Ferdinánd királynak akarták átadni, de az uralkodó még mindig gyengélkedik és az orvosok tanácsára egyelőre minden munkától tartózkodik. Hiotu szívélyesen fogadta a kereskedők megbízottait és megígérte nekik, hogy a memorandumot átadja az uralkodónak.

40—50 lirába (400—500 lejbe) kerül. Sokkal olcsóbban lehet nyaralni természetesen a körülötte fekvő kisebb helyeken, Lovranában, Volskában, ahol már 25—30 liráért szobát és ellátást lehet kapni. Egy egészen olcsó és nagyon kellemes tengerparti fürdő Pirano, amely 20—25 liránál (200—250 lejnél) nem kerül többre. A meráni szanatóriumok 50—60 lirát kérnek. Lido és Grado már szintén drágábbak, de azok, akiknek erős napkurúra van szükségük, ma is ennek a két fürdőhelynek nagyszerű és pótolhatatlan homokos strandját veszik igénybe.

A jugoszláv tengerpart az olasznál is olcsóbb. Cirkvenicában az előszezonban 50—75 dinárért (150—200 lej), később 100—200 dinárért (150—300 lej) lehet lakást és ellátást kapni.

A németországi fürdőhelyek ez idén megfizethetetlenül drágák. 3—400 aranymárknál (15—20.000 lejnél) olcsóbban nem lehet penziót kapni. Látogatottságuk már tavaly is megcsappant, ez idén pedig valószínűleg még kevesebben fogják felkeresni.

A romániai fürdőhelyek közül Szováta, Tusnád, Borszék, Herkulesfürdő átlag 5—600 lejbe kerülnek naponta. A szezon elején ez az összeg 200—250 lejfelé olcsóbb. A kisebb fürdőhelyek, mint Biharfüred, Borberek, Málnás, Bikszád, Kolozs, Félix- és Püspökfürdő, Viakna, Buziás 250—400 lejbe kerülnek. A fürdőhelyeken lévő szanatóriumi árakra irányadó lehet a nagybányai szanatórium, ahol a teljes ellátás, orvosi kezeléssel együtt napi 310 lejbe kerül. A tengerparti helyek, Constanza, Mamaia, Techirgiol 5—600 lejbe kerülnek.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál és vértódulásoknál reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „Ferencz József“ keserűvizet iszunk. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferencz József-víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 7

Az Uj Kelet az ország nap Szerkesztő: Felelős szerkesztő: Előfizetési ár: 240 lei, Az Uj Kelet c. megjelölés

1883 április új életre sz lehet mondan

Vasárnap

5685 Ij 2 1925 április 2

Hétfő

5685 Ij 3 1925 április 27

alatt, Oroszország zsidó, csekély volt viszonyítva, de elég nagy népvándorlás, Közép-európa zsidóságának ismerkednie Addig ismerte Oroszország z is hiányoztak megeklől ámban a zsidók héber napilapok üzemekben is lennek) héber És az orosz ir hogy a telje zsidóságába új zsidóság Nyug népi mivoltát agóniában vona jelölve a keres ezrek keresztel az arány és nyugati álamo ezrek olyanok mint az új éle szervezetnek. halálból menek és nemzeti go tak a felosztás termékenyített lelkeket a jövő zsidó nemzeti dására. Így vá mi javunkra é vérből az új, a nemzeti élet. 18 Kiev, Varsó, Ig

— Miniszter selőtelkek ki halasztás és an kévebemege a kö ünnepekész kios órára már az tisztségviselőknak gy ahol a kijelölt fő lomáson ünnepegy tal érkező magasi előkelőségeknek. kezik a miniszter niszterek, azonki képviselő. Tizene kettőkor az alkali órára van tervez tulajdonosoknak. goznak az ünnepe vendégek lesznek

— Megalak Felsővisórol jele alakult meg Fel A tisztikar tagja választva: Elnök: Brüll Zoltán Salamon, Fruch Jenő, ellenőrök: Ezre és Lebovits

KÖZGAZDASÁG

Románia buzát vásárolt Magyarországon

Több száz vagon magyar buza utban Románia felé. Újabb négy centtel esett az amerikai buza

(Budapest, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Románia gabonaszükségletének egy részét — ugylátszik — Lengyelország és Bulgária példájára a budapesti terménytőzsdén akarja beszerezni. A Blanc Marmorosch-cég és egy temesvári malom eddig összesen 600 vagon buza vásároltak. Ezen a mennyiségen kívül az egyik budapesti nagybank több száz vagon buza indított utnak Románia felé. Jelenleg ezek a román üzletek teszik ki a Lengyelország felé irányuló buzaexporton kívül a budapesti árutőzsdé külországi forgalmát.

Románia nemcsak buza vásárol, hanem rozsot is keres. Emellett pedig fekete liszték iránt is érdeklődött a magyar malomoknál. Ezzel szemben a tengeri kivitelét szeretné előmozdítani a román kormány. Kevés remény van azonban

arra, hogy nemcsak a román, hanem Közép-Európa egyéb termelő helyein lévő nagymennyiségű tengeri is elhelyeződik, mert Amerikában nap-nap után esik a La plata-tengeri ára s ennek következtében azok az exportpiacok, amelyekre nagymennyiségű jugoszláv, sőt részben magyar áru ment, mint Nyugat-Európa kikötői és Anglia, ma már olcsóbban kaphatnak amerikai tengerit.

Az Egyesült-Államok terménypiacán egyébként az utóbbi napokban újabb lauhulás állott be. A newyorki és a többi jelentősebb piacokon a buza ára több, mint négy centtel csökkent.

Bukarest, ápr. 25. A román kormány tárgyalásokat folytat egy amerikai konzorciummal 1000 vagon buza behozatalára. A tárgyalások sikerrel kecsegtetnek.

A francia vaskartell kibővítése. Párisból jelentik: A francia vasipar árkorvencióját jobban kiépitik és most már nemcsak a nyersanyag előállítására, hanem a feldolgozó üzemekre is kiterjesztik. A megállapodások egyelőre négy hónapra és csak a belföldre érvényesek. Miután a francia piac a termelésnek mintegy 50 százalékát tudja felvenni, a kartell a belföldi árakat felemelte, hogy a külföldön olcsóbb árakkal tudjon versenyezni. Ha az export kérdését rendezni tudják, a kartell időtartamát is meghosszabbítják és szervezetét is megerősítik.

Külön alap a válságba jutott cseh bankok részére. Prágából jelentik: Mint ismeretes, Csehszlovákiában külön alapot teremtettek a rossz gazdasági viszonyok következtében válságba jutott pénzintézetek és szövetkezetek szanálására. A szanálás céljából valószínűleg állami jótállás mellett 4 százalékos, 40 éven belül kisorsolandó kötvényeket fognak kibocsátani 1500 millió cseh korona értékben. A szövetkezetek szanálásával három szövetkezeti központ lesz megbízva, még pedig a mezőgazdasági iparos- és munkásszövetkezetek központjai.

Magyarországi gazdasági hírek. A magyarországi textilipar helyzetét az utóbbi időkben kedvezően ítélik meg. Tudni vélik, hogy a magyar textilipar már a belföldi szükséglet 40 százalékát fedezi és ha a fejlődés továbbra is ily méretek között fejlődik, öt év alatt képes lesz a belföldi szükségletet annyira fedezni, hogy Magyarország nem fog többé textilneműek importjára szorulni. — A magyarországi sajtóállítási üzemköltségei még mindig olyan nagyok, hogy a külföldről behozott sajtó-neműek olcsóbbak, mint az országban előállítottak. Svájc például márciusban 5 vagon svájci sajtót, főképen emmenthalit exportált Magyarországra, mintegy két és félmillió magyar korona összegben. Az emmenthal sajtó fogyasztása, dacára a lakosság elszegényedésének, egyre nő. — Előreláthatólag a kereskedelemügyi minisztérium engedélyezni fogja a nyersbőrök vámmentes kivitelét, annál is inkább, mert a nyersbőrt feldolgozó gyárak közül már csak a nagyok vannak teljes üzemben, míg a kisebb gyári telepek redukáltak termelésüket.

A Banca Nationala kimutatása. Március 21-én: Értékesítés 6.499.800.934 lej (változatlan). Forgalomban lévő bankjegyek: 19.107.437.754 lej. (Előző héten volt: 19.141.232.572.) Váltószámítások: 7.285.124.220 lej (volt: 7 millió 275.490.772). Folyószámlahitelek 453.761.565 lej (volt: 454.219.502). Mezőgazdasági és áruhitel: 126.507.215 lej (volt: 125.144.147).

Kártérítési igények bejelentése a román vasutakon elveszett árukért. Bukarestből jelentik: Az utóbbi időben nemzetközi szállítócégek gyakran jelentettek be a CFR-nél kártérítési igényt a román vasutakon eltűnt különböző árukul-

demények miatt. A bejelentésekkel kapcsolatosan a CFR vezérigazgatósága ma nyilatkozatot tett közzé, amely szerint az ilyen kártérítési bejelentéseket a nemzetközi áruszállító cégek részéről (Intercontinental, Internacional stb.) nem veszik tudomásul, miután velük a román vasutak semmiféle szerződési viszonyban nem állnak és az illető szállító cégek a szállításhoz csupán közvetítő szerepet játszanak. Kártérítési igényre éppen ezért kizárólag az igazolt feladó árutulajdonosnak van és ezt a jogot a szállító cégek csupán közjegyzői felhatalmazás alapján gyakorolhatják.

Koncesszió villamos erők használatára. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi és ipartügyi minisztérium a villamossági vezérigazgatóság útján felhívást bocsátott ki, amelyben újlag közli, hogy az 1924 július 1-én megjelent törvény értelmében az ipartügyi minisztérium koncessziója nélkül senki nem szerelhet fel és nem vehet üzembe olyan villamossági erőt, amely a területén kívül eső hálózat bekapcsolását igényli. Ez a rendelkezés úgy az égő anyagok előállításával foglalkozó, mint a vízierővel dolgozó üzemekre vonatkozik.

TŐZSDE

Április 25-án

A lej: Zürichben 230, Párisban 845, Budapestben 322.

Kolozsvár. Devizapiac: Tartott árfolyamok mellett élénk volt a piac forgalma. Az árfolyamok a következők:

Bécs 31-60—31-75, Prága 6-68—6-72, Budapest 312—316, Páris 11-80—11-90, Zürich 43-75—43-85, Newyork 224-00—225-00, London 1080—1085, Milánó 9-26—9-35.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 122-93—122-93; Amsterdam 206-60—206-60, Newyork 516-25—516-25, London 2483-00—2474-00, Páris 2682-55—2682-55, Milánó 2120-00—2118-00, Prága 1531-25—1531-25, Budapest 72-00—72-00, Belgrád 828-75—828-75, Bukarest 230-00—230-00, Varsó 100—100, Bécs 71-70—71-70.

Bukarest. Devizák: Páris 11-77, Berlin —, London 1075, Newyork 225-00, Róma 9-29 Zürich 43-80, Bécs 31-90, Prága 6-77.

Építésszek! Telefon 333 Építetők!

Vigdorovits Izsó

építkezési anyagok raktára

Cluj, Cal. Dorobantilor (Honvéd-u.) 16.

Házhoz szállít portland-cementet, oltott meszet, gipszet, különböző cserepeket, valamint mindennemű építési anyagokat, vágogótételben is.

R. Mosse Rt. 1216

Nyári divalujdonosságok

óriási választékban
már raktárra érkeztek

Heller, Weisz & Molnár

divalujdonházába, Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 6.

Selymek, szövetek

ruhavásznak, zefirek,
nyerselymek és minden
egyéb mosóárak mélyen
leszállított árban.

Dr. BIRÓ

gyógyszertár — Cluj

különlegességeinek árai

Dr. Biró-féle Havasi gyopár

crém szépit, üdít, fiatalít, a leghatásosabb arcszeptó, mit a cosmeticák eddig produkáltak. Nagy tegely Lei 30, kis tegely 25.

Dr. Biró-féle Havasi gyopár

szappan kellemes, enyhe, tültsirozott, 1 drb. Lei 22.

Dr. Biró-féle Havasi gyopár

mosdóvíz az arcóbort frissíti, üdíti, teljesen pótolja a legfinomabb Kölni vizet, 1 üveg ára Lei 25.

Dr. Biró-féle Havasi gyopár

puder az arcóbort mesésen fedi, hamvassá teszi, mesésen tapad, 1 doboz Lei 25

Angol szörvesztő arcszőrk, honaj-szőrk, arcszakáll eltávolítására, 1 doboz ára Lei 40.

Aranyharmat a szép divatos aranyzőrke haját lehet használatára által elérni, nem fest, nem piszkít, 1 üveg ára Lei 40.

Hajregenerator az ősz hajnak eredeti színét adja vissza, 1 üveg ára Lei 25.

Orizol (asiros krém) mesés bőrhámlassztó, teljesen kisimítja a ráncokat, a májfoltokat varázsszerűen eltünteti. Nagy tegely Lei 40, kis tegely Lei 25, szappan 22 lei.

Kastanin - vadgesztenye kivonat reuma, csusz, köszvény egyedüli biztos gyógyszere, 1 üveg Lei 30.

Sírol azonnal elmulasztja a legmakacsabb köhögést, rekedtséget, tüdőbajokat is a legjobb eredménnyel használják, 1 üveg ára L50.

Antrasol pasta kitűnő hatása mindennemű bőrbaj, ecema és viszketőség ellen, 1 tegely ára Lei 30.

Sudor a kellemetlen láb- és hónaljzadást pár nap alatt megszünteti, 1 üveg ára Lei 20.

E szerek ma már minden nagyobb gyógyszerárban kaphatók, ha valahol veletlenül nincs, úgy tessék a fő raktárhoz fordulni: **Dr. Biró gyógyszer-tár, Cluj, Piata Unirii No 8.**

Telef. 8867

Ha művészi kivitelű fa-, vas- vagy réz-

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse meg **SZÉKELY ÉS RÉTI**

ERŐLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermeit, asztalosok furniárszükségeit legolcsóbban itt szereshetik be

Nagyon olcsó száraz vegyiruha tisztítás **CZINK, Cluj**

Eau

minden

Mind

CZ

LUT

Mosse 1155

Ciment, I

Cluj, Str. B

25 évi gy

ki a gyógy-
rek, galant
etc. szakm
belépésre é
ganda veze
kár. Első
állanak, ug
Megkeresse
retnek

PA

Kaucsu

védelmet ny

Ru

...ságok
...an
...ek
...&
...ár
...Cluj,
...and 6.
...vetek
...rek,
...nden
...éyén
...ban.
...Ó
...Cluj
...ek árai
...gyopár
...a leghatásos-
...ra eddig pro-
...tis légyel 25.
...gyopár
...tűzsirozott,
...gyopár
...siti, üditi. tel-
...Köni vizet, 1
...gyopár
...ed, hamvassá
...Lei 25
...rök, honalj-
...ára, 1 doboz
...s aranyzóke
...rni, nem fest,
...40.
...hajnak eredeti
...ra Lei 25.
...bőrhámlasztó,
...a májjoltokat
...tegyel Lei 40,
...2 lei.
...nye kivo-
...gyedüli biztos
...legmakacsabb
...osok is a leg-
...üveg ára L.50.
...tásu minden-
...tegettség ellen,
...hónalfizadást
...1 üveg ára
...en nagyobb
...a kaphatók,
...y tessék a fő-
...ó gyógy-
...irrei No 8.
...s- vagy rész-
...gorát
...yre és tekintse
...me
...ÉTI
...TÁRS. butortermék,
...ban itt szerezhetik be

Eau de Cologne

No 4711.

Kapható minden szakhavágó üzletben.

Mindenhol csak

eredeli

CZELL-sört

és

LUTHER-sört

kérjen.

Telefon 516

Mosse 1155 Főraktár

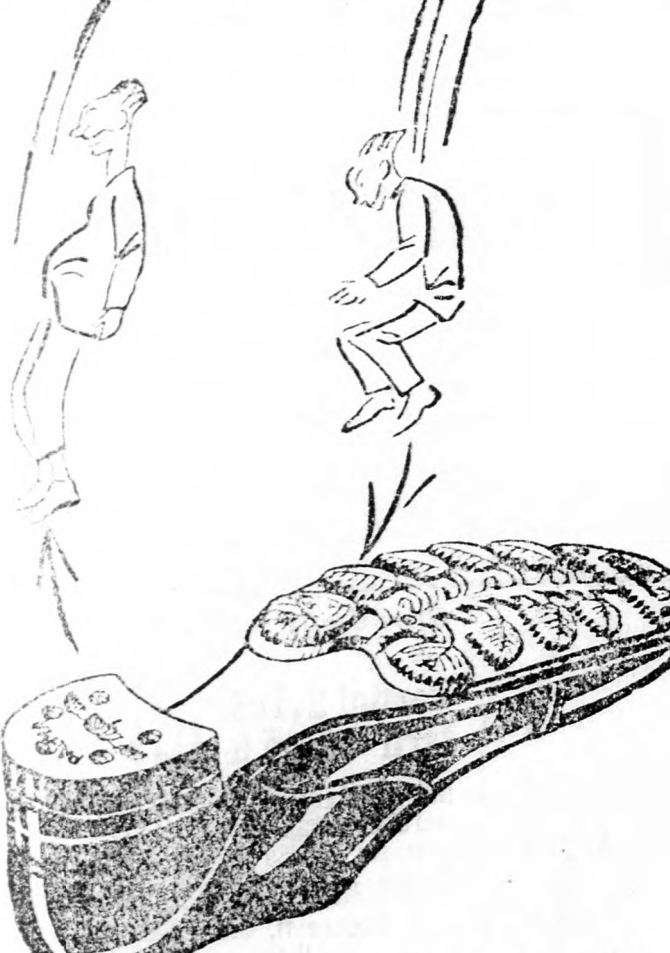
Ciment, Dukasz & Tsa cégnél

Cluj, Str. Bucovina (v. Munkácsy-u.) 28

25 évi gyakorlattal bíró, elsőrendű

utazó

ki a gyógyáru — kémikáliák — illatsze-
rek, galanteriák, lack-festék, gyarmatárak
etc. szakmájában teljesen jártas, azonnali
belépésre állást keres, mint utazó, propa-
ganda vezető, cégvezető, esetleg mint tit-
kár. Elsőrendű referentiák rendelkezésre
állanak, ugyiszintén megfelelő garancia is.
Megkeresések a lap kiadóhivatalához kö-
retnek „Stütze der Chef” jelölgére.

PALMA

Kaucsuk sarok és talp

védelmet nyújt hideg és nedvesség ellen.

Ruganyos, higienikus.

Kényszereladás kiköltözés miatt

Fischer üvegüzlet

CLUJ

A Bőripari Rt.
bőrdiszmn, bőrönd- és táska-
árugyár

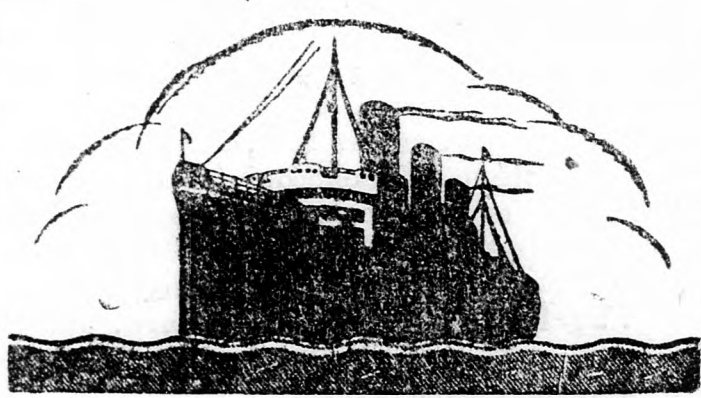
Specialis
szűkeket és
újakban

Javítások
és
díszítések

Izerakat megnyitotta

Clujon

Cal. R. Ferdinand (Wesselényi-u) 2.

Hamburg--Amerika

Linie United American Lines

Rendes és közvetlen járatok:

**Hamburg, Cherbourg,
Bologne, Southamptonból**

**Canada,
Délamerika—Észak-
amerika, Cuba, Mexiko,
Keletázsia és Nyugat-
Indiába**

Felvilágosításokat mindenkor ad
a romániai vezérkép visélet:

Lazar H. Lazarovitz

Timişoara, Strada Mercy No 2. — Telefon 16-58.
valamint fiókjai: Bukarest, Calea Griviței No 188,
Cernauți, Str. Regina Maria 9,
Arad, Str. Eminescu 12,
Lloyd 3184 Oradea-Mare, P. Mihai Viteaz 5.

Sürgőnyoim: Lazarovitz.

Masamódok figyelmébe

Megérkeztek legújabb tavaszi, nyári párisi és
bécsei újdonságaink Mindenféle hozzávalók s leg-
szébb divatcikkek **dis választékban raktáron**
Vidéki rendelések leggyorsabban
elintéztetnek.

Magazin Elysée

(Az. lőrt Moskowitz Rózsika)

Cluj, Calea Regele Ferdinand 22. sz.
(Wesselényi-utca)

Pünkösdi

nagyvásár!

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek
nagya ruházában

Cluj

Cal. Regele Ferdinand 5

	Lej
1 mtr. mosó-karton	23
1 mtr. mosó-batiszt	29
1 mtr. elsőrangú minőségű mosó- delén	29
Sima creponok	33
Csikos és kockás Szádák, nyári ruhára	39
1 mtr. prima delén	43
Zefirek férfi ingekre	49
1 mtr. 80 cm. széles, elsőrangú minőségű mintás grenadin ruhákra	55
1 mtr. 100 cm. széles I-a csikos szövet	69
1 mtr. 100 cm. széles Eponge szövet	93
1 mtr. 100 cm. széles I-a kockás szövet	95
Mosó nyersselymek, színekben..	195
1 mtr. férfiruhára való mosó Co- vercoat, 130 cm. széles....	175

Még eddig nemlétezett árak

pünkösdig

érvényesek.

Raktárra érkeztek francia nyári
divatkülönlegességek.

Napernyőkben óriási választék.

Nagy maradékvásár.

Telefon **4-79** Telefon

SPORT

A mai sportprogram

Több nemzetközi mérkőzés után ma a még hátralévő bajnoki mérkőzések lejátszására kerül sor, Erdélyben, kivéve nálunk Kolozsváron, ahol már csak a bajnokság utolsó fordulójára van hátra és így megengedhetjük magunknak városközi mérkőzések rendezését.

Kolozsváron tehát a válogatott csapat egy új ellenféllel, Nagyszebenben válogatott csapatával mér össze erejét. A kolozsvári együttes összeállítása még mindig nem végleges. A szövetségi kapitány kijelentése szerint az általunk is leközlött összeállításon változásokat fog eszközölni, így ma a mérkőzéssel kapcsolatban csak azt irhatjuk, hogy az délután félőtkor kezdődik. Bukarest ellen szereplő válogatott csapatunk ma reggel a gyorsvonattal elutazott a fővárosba. Kolozsvár sportja tehát ma két helyen is győzelmet kell, hogy arasson, ha azt akarja megmutatni, hogy a hegemonia még mindig az ő kezében van.

Brassóban a tavaly lebonyolított, de megsemmisített mezői futóbajnokság kerül eldöntésre.

Temesváron a bajnokság hatodik fordulóját bonyolítják le, melynek keretében a következő csapatok találkoznak: Kinizsi—Politechnikum, TMTE—ZsSE, Rapid—Kadimah.

Arad bajnoki programja a következő: ATE—Simera, Jiul—CAMP, Olimpia—AAC.

Nagyváradon a NAC a kisenevi CFR-rel játsszik barátságos mérkőzést.

Tordán a TSC—RMS másodosztályú bajnoki kerül lejátszásra. E mérkőzést általános érdeklődés előzi meg, mert eldönti azt, hogy melyik csapat jut be az elsőosztályba. Az volt a terv, hogy Baba a RMS játékosja tagja lesz a Nagyszeben ellen játszó válogatottnak, azonban éppen e meccsre való tekintettel nem állítják be csapatba.

Bukarest válogatott csapatát a következőképp állították össze: Stroescu, Popovics—Deleanu, Migotti—Blasnek—Czeh, Charles—Melchior—Morretti—Brauchler—Fronio. (6 Juventus, 2 Makkabi, 2 Tricolor és 1 Coltea játékosból áll a csapat).

Budapesten az MTK a BEAC-cal, a VAC a BTC-vel játszik.

Bécsben a prágai Spárta lesz az Amatörök ellenfele. Ezenkívül a Hakoah játszik a Rapiddal.

A Kinizsi Budapestén. Amit Kolozsvár hosszas tanácskozás után nem tudott nyelbeütni, azt a temesvári Kinizsi szépen, csendesen megcsinálta. Mérkőzést kötött le a budapesti törekvéssel május 24-re. A mérkőzés, mely egyúttal az első román csapat budapesti bemutatkozása lesz, Budapestén lesz. A meccs iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Két bemutató Budapesten

Pásztor Árpád és Schöpplin Aladár darabja

(Budapest, április 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pásztor Árpád, aki már eddig is több érdekese és jól felépített színdarabbal lepte meg a közönséget, ezúttal új drámával jelentkezik. Címe: „Magnetic“ és nagyrésztben egy hajón játszódik. Az első felvonásból megtudjuk, hogy egy orosz gróf szerelmes lesz egyik honfitársnőjébe. A második felvonásban már nászúton vannak a „Magnetic“ fedélzetén. A hajó hirtelen süllyedni kezd. Az orosz gróf azelőtt pár pillanattal még a legszerelmesebb szavakat suttogta felesége fülébe, a következő percben azonban már mint egy örült tolaszik a mentőcsónak felé, senkire nincs tekintettel, eltaszítja a feleségét is, csak hogy helyet kapjon és megmeneküljön. A harmadik felvonásban az orosz gróf természetesen egy „erkölcsi halott“, aki egyelőre nem is szerepel tovább a színpadon. Megtudjuk azonban, hogy a feleségét megmentették és jelenleg egy newyorki gyáros udvarol neki. A negyedik felvonásban már egy newfoundlandi halásztanyán vagyunk, ahol a fiatal orosz nő boldogan él új férjével. A nő azt hiszi, hogy férje meghalt és annak ellenére, hogy a hajón lejátszódtott jelenetet nem tudja elfelejteni, megbocsájt emlékének. Az utolsó felvonás egy newyorki matrőzkorcsmában játszódik. A gróft furdalja a lelkiismeret, lezúllik és éppen pisztolyt vesz kezébe, hogy véget vessen életének. Az öngyilkosság azonban csak félig sikerült. Egy másik felvonásban újra felbukkan, összekérül az asszonyával, akivel megérteti, hogy öngyilkosságával komolyan vezekelni akart bűnéért.

A nő megbocsájt és visszatér hozzá. A darab legjobb jelenete az, amikor a hajó süllyed. Ezt Pásztor rendkívül elevenen írta meg. A kritikusok hibáztatják, hogy Pásztor erőszakosan oldotta meg a másodosztályú összetalálkozást. Hagyta volna a gróft meghalni, vagy legfeljebb, mint „élő halott“ morzsolta volna le további napjait. Pásztor azonban ugylátszik, félt egy konkurenstől, a Tolsztoj „Élő halott“-jától...

Egy másik, irodalmilag sokkal jelentősebb bemutatója volt Schöpplin Aladárnak, az ismert esztétának és kritikusnak „Elmult a szép nyár“ című darabja, amelyet a Kamara-Színpadon adtak először. Schöpplin, akinek ez az első darabja, hasonló témát dolgozott fel, mint amilyent Vajda Ernő a „Déli báb“-ban. Egy házinevelő beleszeret tanítványa fiatal mostohaanyjába. A kritika hangsúlyozza, hogy Schöpplin rendkívül finoman és művészi, de Vajdánál lényegesen kevesebb színpadi érzékkel oldotta meg feladatát.

A színházi iroda közleményei

Cigányszerelem három primadonnával. Az idei évad egyik legérdekesebb előadását hirdeti a színpad szerda este Lehar: Cigányszerelem c. operettjét fogják előadni a három primadonna fog benne fellépni: Pintér Böske, aki vendégként Körschházy Ilona grófnőt, Karácsonyi Ili, aki Loricát s Neményi Lili, aki Jolánt fogja játszani. A rendkívüli érdekes előadást bérletfolyamban és a rendez helyárral fogják megtartani.

Pintér Böske fellépései. Vasárnap este az Aranymadár c. operettben lép fel Pintér Böske. Ugyanezen az estén fog hosszu betegsége után először fellépni Neményi Lili is. Hétfőn este a Papa Kedvence címszerepét fogja játszani.

Válás után — Miklóssy Margittal. A Válás után szerda esti előadásán százan meg iszázan távoztak a sötét pénztár atlaka elől csalódottan, mert nem tudtak már jegyet kapni. Kedd este újra kitűzték a Válás utánt. Esti helyárral, bérletfolyamban kerül színe kedden Bissou vigjátéka.

Krizantém. Megkezdődtek már a prókák a Budapest és Bécsben nagy sikert aratott Krizantém, a legközelebbi operettjüdünségből. Parádés szereposztásban május 4 én fog színekerülni.

Fügefalevél Neményivel, Erényivel. Jövő hét szombati előadásán Évát Neményi Lili, Liát pedig Erényi Böske fogja játszani.

Sztambul rózsája — premierbérletben. Fall L-o legszebb operettje pénteken este új szereposztással fog színekerülni. Konda Gül Karácsonyi Ili lesz, Midilit Neményi játsza.

Magyar Színház heti műsora
Vasárnap d. u. fél 4-kor: Éva (Karácsonyi Ili) és Barna (Árval), mérsékelt helyárral, sorozat 178)
Vasárnap este: Aranymadár (Operetts repriz, új szereplőkkel, Pintér Böske vendégjátékával, Neményi Lili első fellépésével betegsége után Napi-bérlet 108 szám B, sorozat 179)

Hétfő: A papa kedvence (Pintér Böske vendégjátékával, premierbérlet 54 szám, sorozat 180)

Kedd: Válás után (Miklóssy Margit tiszteletére, napi-bérlet 109 szám A, sorozat 181)

Szerda: Cigányszerelem (Pintér Böske vendégjátékával, Karácsonyi Ili, Neményi Lili fellépésével, napi bérlet 110 sz. B, sorozat 182)

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Vasárnap, április 26. A vasidegzetű ember. Szenzációs bűnügyi dráma 7 felvonásban, képrázatos fényűzéssel. Rendezte és játssza Harry Piel.

Hétfő, április 27. Prater. A bécsi királyi udvarnál. Szenzációs szerelmi dráma, 8 felvonásban. Főszerepben Mary Philbin és Norman Kerry.

Uránia-mozgó. Vasárnap, apr. 26. Könyvek szigete S. O. S. Megkapó bűnügyi dráma, 6 felvonásban. Főszerepben Lia de Putty, Paul Wegener.

Hétfő, április 27. Párizsi éjszakák. Szenzációs bűnügyi dráma 5 felvonásban. Főszerepben Miss du Pont. Filmre alkalmazta Jean Bob.

Apollo-mozgó. Vasárnap, április 26. Zigotto tanonc, pék és serif. Három amerikai excentrikus filmbohózat 6 felvonásban. Főszerepben Zigotto.

Hétfő, április 27. Ófelsége a Halál. Rejtelmes bűnügyi komédia dráma 5 felvonásban. Főszerepben Calli Sambatini.

Valódi perzsaszőnyegek

nagy választékban

Rosenberg I. régiségkereskedőnél

Cluj, Str. Memorandului 25.

(v. Unio-utca) Telefon 76.

Antik könyvszekrény sürgősen eladó.

Rador 2639

APRÓHIRDETÉSEK

Zgyszeri közlésnél egy sz 3—, vastagabb betűve 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, állásitkeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő.

Suche zu meine zwei
2—4jähriige Waisen ältere deutsche Erzieherin auf der Provinz, die zugleich die Stelle einer Mutter vertretet. Adresse: Administration. 8908

Esküvőkre, ünnepekre
a legfinomabb diszes sütezt, főzést recept szerint komplett cukrászdai dolgokat, felelősséggel vállalom, esetleg vidékre is mennék fürdő helységre kőser konyhához. Özt, Reinherz, Ferencz József ut 95.

Megnyilt

sz „ARTA“
antiquitások és műtárgyak
tavaszi kiállítása.

A kiállítás megtekinthető „Arta“ Cluj, Str. Avram Iancu 8. alatt mindennap 9—1-ig és 2—8-ig. Beléptidij nincs.

Szenzációsan olcsó árak
Férfi és női fehérenművarrást, rionogram, ruha és fehérimzőst, kelim, fillé, gobelin varrást, sznyrna, perzsa gobozást, valamint szurt ajouri gyorsan és szépen, valamint olcsón készítenek. Cim Jakobovits Lilli, Calea Traian 13, ajtó 16.

Perfekt gépirónót keressünk azonnali belépésre. Cim a kiadóban.

Megbízható divatúru és övidáru kereskedőségét azonnali belépésre állást keres. Szives megkereséseket „Megbízható“ jelígre a kiadóba kér. 8904

Az Ipar és Kereske.
delmi Bank Rt. Str. Geneculcea 2. (volt Kornis-utca) Renn-ar-palota foglalkozik váltó, jelzálog és kézi zálog kölcsönök a fásával, vesz és elad külföldi pénzeket. Lebonnyolít minden bankszakmába vágó üzleteket. 8911

Fizetünk

minden hirdett árnál magasabb árt valódi keleti gyöngyökért, briliáns és gyémánt ékszernekért, arany, ezüst és platinát, valamint régi műfogakat világlapla áron váltok be. Ezüst dísztárgyakat és arany ékszerket a legjutányosabban árusítok VÁZSONYI — Cluj Reg. Ferdinaad 17. Transsylvania-i szálloda épületében.

Kiadó teljes berendezéssel jó forgalmu üzlethelyiség, Str. Motilor (v. Monostori ut) 94 szám Értekezni ugyanott. 8906

Hölgyeim! Óriási választék szalmakalapokban és nyári ujdonságokban. Feltűnő olcsó kirakati árak.

"IDEAL"

kalapszalón, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Golyáruházszal szemben). Feltűnő olcsó árak. Átalakításokat modellek után vállalunk.

Más oldalú elfoglaltság miatt azonnal olcsón eladó

filmvállalat!

Filmek román, magyar, német felirattal, orient monopollal ellátott, cenzurázott, Erdélyben és Bánátban még nem előadott Paramount filmek és Goldwyn vigjátékok, Gaumont és Pathé vetítógépek és filmkölcsonzó vállalat tejes berendezése. Cim: Lloyd Express Cluj

Olcsóbb, mint bárhol!

Berlini női és férfi fűzők lej 700

Nagy választék játéktárgyakban, billiárdbábokban stb. stb. Egyedüli beszerzési forrás a régi és megbízható Hermann Bernstein cégnél Bucure ti, Calea Bahlouet 3. Szállítás utánvétellel!

Vaságyakat

körbázak és intőzetek részére, üzleti célú redőnyöket, gépes és önműködő napellenzőket épület és müllakatos munkákat legolcsóbban szállít

Izsák Antal lakatos, Cluj, Str. Gh. Baritiu No 12, (volt Malom-utca) R. Mosse 1211

Szerkesztőség hivatatal és nyol Cluj-Kolozsvár, St. L. Pop. (Brassai-ut) Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal Zs. N. Sz. — kőziratok kizáró szerkesztőséghez zendők. Kőziratok adunk vissza

1925 április 28

Versailles

Azoknak, akik dőseről, az ancie Európa békéjét nyugalomra és h Hindenburgnak választását ne a vizsgálgják, hanem jék, melyeket a után vonhat.

Az elnökválasztikai vonatkozásvet világot, hogy nem lelki ügye sok és a versésérelmek megsefoggott érdekeinek

Ha az okok elég erőnk és őslására, akkor mint arra, hog testvérharc után csakis Hindenburghoz, mint a régihoz, a német csahite szerint — szörnyű igaz levatban, hogy Hreményeket bevá nem. De ebben jelent megválaszt demokráciát — olyan súlyos, mintha a német volna a kardcsőban: Hindenburgkegyetlen memekakik a nagy, sz egyéni és párt minden jöndu gyávan és megkerékét akkor, ségével kellett Európa közvéle

Mindez azor ma már. Az eu hogy zátonyra tása egy Angl Cailleaux-ék emittálja. Hind excelszár kreatestestitőjét, a ják. A kienges félelem, mégp felváltani, amiterésének utjá a szövetségi h

Lehet azor a belátásnak a német demokrséktől. Lehet, a megfeszített segések félelmások tényét f mazni. És tal szágra nézve megalázás — minden politik más alatt végjált mámorábó megdönthetetl

Vagy pedig keveredik, me roskatag épül indokolható fénatában most kozhatunk, h Versaillesnek Versaillesnek, dalom tűzébeben s szörny jobboldali ag